

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetésok

a kiadóhivatal veszi fel

Világosságot! . .

Pécs, 1896. május hó 23.

(*) Piros pünkösdi napja virradt az ezredévi ittlétét ünneplő magyarra. A velünk együtt ünneplő koronás királyt elszólitotta testvér-öccsének halálesete, a ki sietett a haldoklóhoz és ma már szive szomorúsággal van telve, midőn tegnap ismét bezárult a sir a bécsi kapucinusok sirboltjában egy Habsburg fölött.

Mi is gyászoljuk szeretett uralkodónkkal együtt, a ki a sors változásait épp akkor tanulta megismerni, midőn a legsötétebb korszak vonult el hazánk elnyomott népe fölött. Gyászunk mélysége azonban nem az elhunyt főherceg személyének szól, hiszen őt alig ismertük; de szívünket mégis a hazafias aggodalom gyászja vonja be, a haza jövőjeért való aggodalom teljessége tölti el keblünket, tapasztalva az általános bizonytalanságot arra nézve, vajjon ki lesz a jövő magyar király.

Fokozza eme bizonytalanság aggodalmát az a sajnálatos körülmény, hogy a habsburg-lotharingiai királyi ház ama tagjait a kire ezután vár szent István koronája, még annyira sem ismerjük, mint az elhunyt főherceget és ők még kevésbé ismerik a magyar nemzetet. Hívják akár II. Ferencnek, akár II. Ottónak, akár VI. Ferdinándnak a jövő magyar királyt, az egyikkel úgy, mint a másikkal szemben egyforma jogosultsággal vehetjük föl a

magyar haza és a magyar királyi háznak azonos érdeke által sugalt kérdéseket.

Pedig hát ki tudja a jövőt?! Ránk nehezülhet ismét az idők járása; ne adja az Isten, hogy a jövő magyar királynak oly nagy árért kelljen megszerezni a tapasztalatokat, a politikai bölcsességet, mint dicsőségesen uralkodó ősz királyunknak, Ferenc Józsefnek. Ez a tanulmány, tapasztalatszerzés a mostani körülmények közt a konglomerát birodalom szertehullását és a dinasztia veszedelmét jelentené.

A bizonytalanság érzete pedig egyre erősebben nyomul hazafiasan aggódo lelkünk elibe. Kérdés támad bennünk, vajjon ismeri-e leendő trónörökösünk a magyar nemzet történelmét és vajjon büszkeséggel tölti-e lelkét az, hogy az Árpád-ház nagy királyainak lesz utóda? Megtanulta-e Anjouházi királyaink történelméből, hogy mily dicsőségesse válhatik az idegen származású fejedelmi ház uralkodása is, ha a magyar nemzetért él és hal? Hát aztán nem-e titkolták el a leendő trónörökös előtt II. Rákócy Ferencnek és a magyar szabadság, a magyar alkotmány őt megelőző, őt követő bajnokainak történelmét?

A kérdések százai túlulnak elibénk, oly sokra szeretnénk megnyugtató feleletet, biztosítékot nyerni. Kitől tanulta leendő trónörökösünk hazánk közjogát? Talán csak nem attól a főhercegtől, a ki azóta szintén a kapucinusok sirboltjába került, a ki élte delén, mint Magyarország polgári és

katonai kormányzója kardjára ütött, mondván: „Das ist meine Verfassung!”

Tud-e vajjon magyarul a következő magyar király, vagy pedig mint minden mostani Habsburg, katonának neveltetve, a trónon is katona marad-e? Így aztán biztosan számíthatunk uralkodása alatt, hogy vagy a háboruszkodás mézarszékére kerülnek fiaink, vagy a fegyveres béke nyomasztó terhei alatt senyvedünk el.

Világosság, több világosság kellene aggódo lelkünknek, hogy tudjuk, hogy ne tusakodjunk önmagunkban, vajjon ur lesz-e a következő magyar király a maga fejedelmi házában, avagy ismét meglesz a Habsburg-ház ősi kamarillája. Mint bécsi születésű és nevelésű, vajjon nem fogja-e forradalmi színűnek találni ama rendíthetetlen küzdelmét a magyarnak, hogy állami létét kiszabadítsa Bécs anyagi érdekeinek kapzsi karmai közül?

Kérdések ezek felelet nélkül. És míg ezek fölött töprenkedünk hazafias aggodalommal, bizonytalanságunkat csak fokozottabbá teszi közjogi helyzetünk az a silánysága, hogy ősi alkotmányunknak, állami függetlenségünknek intézményeken nyugvó biztosítékai nincsenek.

Nincs a magyar alkotmányra esküt tett hadseregünk, nincs önálló külügyi képviselőnk; az alkotmányos szabadságnak, az önkormányzati intézményekből álló védőbástyái egyre omlanak és a közös-ügyes kormányzatnak a politikai erkölcsöket el-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Egy temetéssel kezdődött a hét. A ki egyezés után első miniszterelnökünk özvegyének, Andrássy Katinka grófnőnek temetésével. A honleányi éretyekben a közbecsülés piedesztáljára emelkedett matróna hát megtért a tóketerebesi sirboltba, az ura mellé. Vaj' vitt e neki hirt azokról az utódokról, kik ma örökében élnek? Elmondta e neki, hogy a magyar nemzet mai kormánya hogy teszi méltatlanná magát az ő örökére; hogy súlyos lépésről-lépésre alább az ő kezében a magyarság tekintélye s hogy hátrál meg a belgrádi zászlósértés ügyében, pedig hát monitorok is állnak rendelkezésére?

Azt hiszem azonban hogy ezzel nem sokat törődik a Bánffy-kormány. Ő most benne van az ünnepek zajában; sőt benne van a reménységben is, mert hogy Apponyi nem ment be a delegációba, ebből azt következteti, hogy a nemes gróf vissza akar vonulni a politikai küzdőtérrel s a nyáj — pástor nélkül maradván — szépen odasiet

a szabadelvű akolba s növeli az Igenlő Barabások csapatját.

Aztán meg el van bizakodva azért, hogy a király oldala mellett ült Bánffy báró a hintóban vasárnap, mikor a király a népünnepen megjelent. El van bizakodva és a jövő képviselőválasztásokra jó előjelnek tekinti, hogy a király bemutatta kormányelnökét a népnek. Annak a népnek, akit az azelőtti vasárnap épen a kormány által megvédelt Mihászna Andrások kaszaboltak véresre. Hát erre az elbizakodásra csakis az olyan vastag értelmetlenség képes, a melyben a szabadelvű kormányok a Tisza-éra felpirkadása óta tehetetlenül leledzenek — mert különben megszégyenülve kellene belátniok, hogy ime azt a népet, a kivel fegyveres közegek forradalmár, lázongó gonosztevőkhöz illendően bántak, megnézi a király, elvegyül közéjük és fenséges harmóniában egyesül a népnek királyi iránti hódoló tisztele s a királynak népével szemben érzett atyai jóindulata.

E héten különben a nép uralkodott a kiállításán. Még a színházat is elfoglalta s a színpadról fényes uri publikum előtt eljátszotta a „Falu rosza” t. A somogyi földműveseknek ezt a műkedvelői színelőadását végnézte Bánffy és Percel; csak a magyar

kultuszminiszter, göndörfürtű Wlassich nem tartotta érdemesnek megnézni s meggyőződni, hogy a magyar nép mily könnyen művelhető s mily művelt is, ha különben az ekeszarvával van is dolga. Hja, az orfeum csillagának, aki az iskolágyermek nemtőjévé szegődik egy jókedvű adakozási pillanatban, hivatalos elismerés jár a részéről és lapok útján publikáltatik, de a magyar nép szellemi előrehaladása iránt legfeljebb, ha — levélben fejezi majd ki legbecesebb elismerését. Szegény magyar kultúra! a te minisztereid minden mások, csak nem a közoktatás és közművelődés előharcosai! Hiszen néhai jó Trefort Ágostonnak is több szerencséje volt a karavánnal, már t. i. a tudományos akadémiával, mint veled; Csáky Albin gróf pedig kultuszminiszter helyett polgári házassági miniszternek vált be; Eötvös Loránt báró szerencséskezű fizikus, de szerencsétlen kultuszminiszter volt s végre most Wlassich levelet írogat és a régi episztolák kultiválásával akarja a közművelődést felvirágoztatni.

Hiába, sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak: tartja az Irás. Nos egy ilyen hivatalos intézményről bizonyult be e héten, hogy bizony édeskeveset értenek a dolgukhoz a körében azok, a kiknek ehhez

enyésztő hatása alatt egyre oszlik-foszlik az a régi magyar nemzeti közszellem, az a nemzeti önérték, az a nemzeti önbizalom a mely állami és nemzeti létünket annyi tatár, török és osztrák dúlás közepette fentartotta.

De talán a legbölcsebb isteni Gondviselés jól tudja, miért rejtette fátyol alá a jövőt, talán oly szomorú sors van számunkra készítve, hogy sokkal jobb azt nem is sejtünk. Hisz bárki következék a mostani jó király után, az jobb aligha lesz mi reánk nézve. Ime, azt mondják, hogy a nemzet és uralkodó közt a legnagyobb harmónia van, a multakat is fátyol takarja és mégis, lépten-nyomon önkénytelenül is kiujulnak azok a fájó sebek, melyek behegedni készültek.

Benne vagyunk erősen az ünneplésekben; a fekete zászlók nem tüntették el fővárosunkban a nemzeti zászlókat, együtt lengenek azok szépen egymás mellett, hirdelve egyszerre gyászt és örömet.

Azt lehetne hinni a mutatkozó élnélségből, érdeklődésből és lelkesedésből, melyet a lefolyt és még következendő ünnepeink iránt tanusítunk, hogy mintegy ihlet szállja meg a lelkeket, erő a karokat, hogy kész volna minden magyar még egyszer végigcsinálni az ezredéves történelem minden dicsőséges harcát. Igen ám, ha azok a mostani sivár lelkek érezni tudnának és a karok nem volnának oly lankadtak, hasonlóan a mai papiros korszakhoz, mely még a történelmi kiállítás korhú ruhába bújtatott alabárdosait is papírmáséból készült sisakkal és bádoggal alabárdal fegyverzi föl.

Igy aztán ne is beszéljünk igazi lelkesedésről, legfeljebb a bő borra valóért és rebachokért epedők lelkesednek a maguk szempontjából igazán, a többi minden csak talmi, csak műlelkesedés; mert a lojalitás tág leplébe burkolt szolgáltság nem engedi meg, hogy az egész ezerév hőstetteiről emlékezék meg a nemzet. Hisz mihelyt szabadságharcainkról van szó, a melyekben a Habsburg-ház nem a mi szá-

badságunk mellett, hanem ellene küzdött: akkor rögtön csitt! arról még csak beszélni sem szabad.

Ez a bécsi lakáj gondolkodás fészkelte be magát minden intézményeinkbe, példa reá annak az impozáns festménynek a mellőztetése, mely az aradi vértanúk kivégzését ábrázolja. Ez nem kapott helyet az ezredévi kiállításon, nehogy vele megsértsek a király érzékenységét. No meg az sem utolsó lakáj-stikli, mely az öreg honvédeket nem engedte elesett bajtársaik sírjához elzarándokolni, mert nem tapintatos dolog gyászolni akkor, midőn a nemzet örömmünnepet ül.

Sokat elmond nekünk az a két zászló, az a fekete és nemzeti színű, melyet a régi pesti városház tornyáról lenget a szellő. Örülni és gyászolni lehet, midőn egy főhercegről van szó, de nem lehet, midőn a nemzet hőseiről, félisteneiről van szó. Örült verseny folyik most Magyarországon: kinek a háta tud mélyebbre görnyedni a borotvált pofájú bécsi lakájokénál? Nos, könnyen megérhetjük, hogy a jövődó uralkodó alatt már a mi államférfiainknak is borotválkozniok kell, és nemcsak kell, hanem muszáj.

Minek nekünk a világosság, jobb a sötétség, a hol jobban lehet botorkálni és a mi csak hasznára válhatik szegény hazánknak, ha az egész szolgálhad halomra bukik, le a mélybe és nem takarja el többé a nemzet elöl a szabadság napjának verőfényét.

H i r e k.

Pécs, 1896 május 23.

Pünkösöd.

Ünnepe tavasznak, liliumnyilásnak,
Én, porból lett ember, hódolva imádlak!
Tavasznapi sugára, virág illatárja,
A szívem, a lelkem' ezésszor is átjárja,
Arcomra mosolyt csal, fényt lop a szemembe,
S mintha nem is lenne lelkem tönkerveve,
Mintha nem érezném, hogy a szívem vérszik —
Boldog ünneplőkkel ünnepelek én is!

pedig érteniök — kellene. Pedig ez az intézmény nagy száka ám a szocialisták szemében, a kik mikor arra képesek, hogy megcáfolt vádakkal illessék vezetőit, arra is képesek lesznek majd, hogy — kifigurázzák. Már pedig a — nevétségesség öl. Korántsem az intézmény vezetősére értjük mindent; az példás, rendez és teljesen helyes is. Csak holmi formalitásokra, melyek az e héten tartott közgyűlésen tüntek szembe; s ezekre is épen azért mutatunk rá, hogy megszűnjenek és jövőre már elő ne forduljanak. Mindenek előtt, ha az intézmény vezetői, meg a szocialista vezérek lennének megbizva valami korteskedéssel: az előbbiek bizonyára csuf vereséget szenvednének. Semmi akcióképesség, semmi élénkség, lelkesedés, csakis az a bürokratikus kényszerítés, hogy no ezt muszáj megtenni, hát essünk át rajta. Aztán meg az a járatlanság, mely abban nyilvánul, hogy azt sem tudják, mint kell egy titkos választási szavazást vezetni. Ennek a legegyszerűbb módja az, hogy a választók neveit felolvassák s mindenki beadja az ő szavazólapját. De az csak nem nevezhető titkos a szavazásnak, hogy a választó a mizerábilis rendszer miatt úgy esik át a szavazáson, hogy ráírja a nevét a szavazócédulára s úgy adja be. Bizony-bizony ha olyan erélyes hatósági képviselő nincs azon a gyűlésen, mint

a milyen volt, a szocialista agitátorok lehurrogják a gyűlés vezetőit, vagy pedig még ma is ott ülnének és választanának a tagok, megöszülve a szisifusi munka iszonyu hosszadalmassága miatt.

Már a városi tisztviselők választása, a mit szintén e héten ejtettek meg, ment, mint a karikacsapás. Bár némely ismert derék ellenzéki érzelmű tisztviselőre, szelid, de nem igaz alapon nyugvó nyomást akart gyakorolni egynemely ujság: a választás azért mégis minden nevezetesebb személyváltozás nélkül ment végbe s a régi jó tisztviselői kar teljes egészében újra bentmarad a torony alatt.

Legjobban jellemzi a hangulatot az a nyilatkozat, melyet egy városatyá tett, mikor a választást megelőző istentiszteletéről a templomból kijövő tisztviselői kart meglátta.

— Ezek talán azért imádkoztak, hogy ki ne bukjanak. Hiszen ha azért könyörögtek volna, hogy csak buktassuk ki őket, akkor se tennők. Mind megérdemlik, hogy tisztviselők legyenek.

A végét ugyan ennek a nyilatkozatnak kétesértelműnek is találja, a ki szeret szórásalhasogatásban utazni, de hát szó, a mi szó, a mi tisztviselői karunk érti is a maga dolgát.

Ünnepe ujitó, varázsló erőnek,
Mehajtom a térdem a porba előtted:
Bár, kik hisznek benned, malasztodat kérve,
Igaz hívők közé nem állhatok én benne!...
Harmat a virágot frissíti, ha ráhull,
S megmenteni még se bírja hervadástul;
Kopár szikla tövén forrás bár fakadhat,
A szikla örökre kopáron marad csak!

Ünnepe szenvedők kevés örömeinek,
Ábrándos reménnyel nézek én elébed:
Magamnak is van már nem egy nagy bánatom,

Boldog én, egy napra ha tán lerázhatom,
S el tudom feledni, a mi bánt, a multat,
Bizalommal menve a jövődó utnak,
S mig tövis közt járok, rögbe' vérszik lábam,

E napon a lelkem az egekbe szárnyal!

Ünnepe lángoló, égő szerelemnek,
Minden ünnep között legszebbnek nevezlek!
Napodon fülembe mindig egy dal csendül:
Édes dal, igaz dal örök szerelemről;
Hajnalhasadáskor már hallani kezdem,
S velem van, szól nekem csillagfényes esten —

És ha mulsz, rám borul lelkemre sötéten
Fekete palástu, némaságos éjjel!

Ünnepe tavasznak, liliumnyilásnak,
Ünnepe ujitó, nagy, erős varázsnak,
Ünnepe szenvedők kevés örömeinek:
Legjobban megillet a hosszánna-ének!...
Nincs részem tavaszban, liliumnyilásban,
Nem ujulok én meg már semmi varázssal,
Örömben, gyönyörben koldus vagyok régen —

S hogy meg ne üljelek, nem tehetem még sem!

Ünnepe lángolva égő szerelemnek,
Minden ünnep között tóged ünnepelek!
Bár, ha mulsz, ráborul lelkemre sötéten
Fekete palástu némaságos éjjel,
S ünneplésem kös habár gyás is vegyül,
Ha így ünnepelek, nem vagyok egyedül,
Mert — kinek éledek szeme sugarától, —
Egy szép, búbanatos asszony velem gyászol!
Honthy István.

Naptár 1896. május 24-én és 25-én.

Naptár: vasárnap, május 24. — Róm. kath.: Pünkösöd vasárnap. — Prot.: Pünkösöd. — Görög-kel. (május 12.) Pünkösöd. — Zsidó: Sivan 12. — Nap kél 4 óra 7 perces; nyugszik 7 óra 22

Már pedig ez a fő. Mert nincs annál borzasztóbb, ha valaki nem érti a dolgát s például megtelegrafálja a jó vidéki publikum épülésére, hogy a párisi operaház csillárja a budapesti operaházban zuhan leéladás közben s agyonüt egy derék párisi asszonyt, a ki a millenniumi kiállításra Budapestre utasik. Meg aztán, mikor valaki a nagy Bécsset valami Sternberg nevű kicsi osztrák városkát a Dunával köti össze és Sternbergből dunai gőzhajón utazhatja le közönségét Bécsbe, mikor Sternberg a Dunától jó messze van, mint mondani szokás, legalább is olyan messze, mint — Makó Jeruzsálemtől.

Ez a hét különben gyászt hozott a millenniumi ünnepegekbe. Meghalt a király öccse, Károly Lajos főherceg, a trónnak törvény szerinti örököse, a kiról azonban mindig az a hír volt elterjedve, hogy lemond a trónról, a fia Ferenc Ferdinánd javára. Nos hát erre a lemondásra többé szükség nincsen; ma már Ferenc Ferdinánd a trónörökös, de ő meg súlyos betegség csiráját hordozza magában. És bizony kétszeres lehet a beteg fiúnak gyásza, ki életerős apját ravatalon látja és kimondhatatlan a mi jó királyunké, kinek szeme láttára dőlnek ki a Habsburgok fejei, sorukat megnyitván a felejthetetlen Rudolf trónörökös az ő tragikus halálával.

perckor. — Hold két délután 4 óra 50 perckor; nyugszik éjjel 2 óra 1 perckor. — Hétfő, május 25. — Róm. kath.: Pünkösd hétfő. — Prot.: Pünkösd. Görög-kel. (május 18.): Pünkösd. — Zeidő: Sivan 13 — Nap két 4 óra 6 perckor; nyugszik 7 óra 25 perckor. — Hold két este 6 óra 16 perckor; nyugszik éjjel 2 óra 27 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 18.5 Celsius fok meleg; légnyomás 758. Kilátás: a központi meteorológiai intézetjelzése szerinti: hőemelkedés, jelentékeny csapadék nélkül, szeles idő várható.

— **(Rekvium.)** Károly Lajos főherceg lelkiüdvösségeért ma délelőtt 10 órakor gyászi tisztelet volt a belvárosi plebánia templomban, melyen a pécsi helyőrség összes, minden fegyvernembeli tisztjei vettek részt, teljesen megtöltve a padokat. A gyászmisét Magenheim József, belvárosi és katonai plebános tartotta, a kóruson pedig a 44-ik gyalogezred zenekara rézhangszerezen adott elő gyász darabokat.

— **(Az utolsó fagyos szent.)** A múlt napokban megénekeltük a három fagyos szentet: Szervácot, Pongrácot és Bonifácot. Hátra van még az utolsó fagyos szent: Orbán. A három első megbecsülte magát, a negyedikét talán nem kell félnünk. Ez csak annyit számít, mint ötödik kerék a kocsiban. Urhatnámsága annyit ér, mint Bécsben a nix! Történelmi szempontból az alábbi sorokat találtuk napi hőünkről: Szent-Orbán született a 4. század elején, előkelő családból. Az egyházi pályára lépett és Andomatunum (a mai Langres) püspöke lett. Egyházi ügyekben számos érdemet szerzett magának. Meghalt 376-ban. Számos helyen (házánkban pl. Nyitrán és Zoborhegyen) vannak emlékére emelt kápolnák, melyekben őt a szőlősgazdák, mint a tavasszi fagynak utolsó rómét tiszteltben tartják. Emléknapija május 25-ikére esik, tehát most pünkösd hétfőn lesz. Tisztelet becsület őszentségének, mert való tény, hogy pár év óta a mi vidékünket három rokonával együtt megkimélte a fagytól. Egyébként az Orbán név más szempontból is nevezetes. Ily néven a kath. egyháznak 8 pápája volt. És ily vezeték néven volt a magyar parlamentnek Orbán Balázs személyében oly kiváló tagja, aki bárói címét sohasem használta s aki nagyobb demokrata volt, mint a mai hétszilvafás nemzedék bármely sarja. Ez volt az az országgyűlési képviselő, aki még gondolatban sem tudta elképzelni, hogy miként lehet országos követ valaki, anélkül hogy — ellenzéki nem volna. Boldog

S gyászt lenget a trikolorok helyén a májusi szellő. Gyász jött a millennium ünnepe. Hanem azért a június 8-iki hódoló felvonulást nem halasztják el. És így jó ez. Megmutatjuk, hogy tudunk mi ünnepelni bármikor s főképen nem kell eltenni a szekrényekbe a diszruhákat, melyek a banderisták számára készültek. Hallomás szerint, ugysem lehet valamire való nagyságu tükröt kapni mostanában a kereskedésekben; mindent összevásárolták a banderisták és valószínűleg a tükörszobákban próbálgatják naponkint, hogy miként fest rajtuk a diszruha.

S elérkezék a tavasz legszebb ünnepehez, piros rózsákat hozó, piros pünkösd napjához is. Az ezredik pünkösd köszönt fel vele a világra, mióta mi millenaris magyarok itt lakunk ezen a földön. Kerek száz éven keresztül ugyan jobban piros vérpatakok, mint rózsanyitó piros pünkösd jelzé, hogy e földön vagyunk, de aztán a Hit ereje meg szállott bentünket is, mint hajdan isten Szentlelke a krisztusi tanok apostolait és kilencszáz év óta ünnepünk nekünk is a piros pünkösd piros rózsát hozó szép ünnepe. Kívánok boldog ezredik piros pünkösd ünnepet!

Kövágó Őrs.

Orbán Balázs, te még jókor hurcolkodtál ki ez árnyékvilágból. Ha ma látnád a mai magyar parlamentet, talán letagadnád, hogy valamikor te is országos honatya voltál. Jobb is neked ott lent és fűt a fagyos szentek kompániájában lenned. Beszélj rá azt a három fagyos szentet és a 4-iket is, a közeli névrokonodat, hogy sohase látogassák meg hazánkat szomorú emlékeikkel. És eszköszöld ki Kossuth apánknál ott a tulvilágban, hogy hozzád hasonlóknak lehessünk itt a magyar földön s majdan — szent-Péter birodalmában.

— **(Diákok hangversenye.)** Mavett értesülésünk szerint a jövő csütörtöki tartandó ének, szavaltat és zenehangversenyre vonatkozó jegyek most Bitter Illés tanár úrnál kaphatók, minthogy dr. Ágh Timót jelenleg Budapesten időzik Kőrössi Henrik főreáliskolai tanárral, az ifjúság célszerű elszállásolása és ellátása érdekében. Kívánatos, hogy a nagy művelzetet ígérő hangversenyen résztvenni akarók jegyeiket minél előbb vitelnék el, mert csak ez esetben elégítheti ki a rendezőség is a különböző igényeket.

— **(Esküvő.)** Ma tartotta esküvőjét Parragh Antal dr., a pécsi ügyvédi kar egyik fiatal jeles tagja, Gebhardt Margit kisasszonnyal, Gebhardt Ferenc, pécsi takarékpénztári pénztáros leányával. Az anyakönyvesetői hivatalban Pintér Ferenc aljegyző előtt történt házasságkötés után d. u. 5 órakor az ev. ref. imaházban Máthé Elek lelkész áldotta meg a fiatal pár házasságát.

— **(Magyarosodó pécsi kereskedők.)** Vannak fővárosi és vidéki hírlapok, a melyek érdemül tudják be egyes kereskedőknek azt, hogy üzletvezetésüket magyarosítják s nem mulasztják el, hogy e tény köztudomásra jutása alkalmával — ezeknek a rendezésen nem magyar nevű kereskedőknek — egy kis barátságos reklámot csapjanak, sőt még az érdemdús könyvelőt is teldicsérik. Több oldalról, éppen kereskedők köréből, tehát a leginkább érdekelték részéről, kaptunk levelet, melynek az a tenorja, hogy ámbár a legrégebbek közül valók és jól ismert nevük van, de még sohse vágytak arra, hogy érdemül róják fel nekik üzletvezetésüknek évekkal ezelőtt történt magyarosítását, valamint, hogy nem várnak ily barátságos kis reklámot azok a többi jó magyarérelmü cégek sem, kik régtől fogva erkölcsi kötelességüknek ismerték üzleti életükbe a magyarságot belevinni. Sapieniti pauca. Százával tudnánk felsorolni oly pécsi cégeket, a melyek évek óta kizárólag magyar nyelven vezetik üzleti könyveiket és magán érintkezésükben is csak a magyar nyelvet használják.

— **(Szökevény huszár.)** Klemenc János, a pécsi magyar királyi 8-ik honvédhuszárezred közlegénye, a napokban eltűnt a kaszárnyából. Először eltűnése miatt arra gondoltak, hogy valahol talán szerencsétlenség érte, vagy hogy öngyilkos lett, mert mostanában buskomorság volt rajta tapasztalható, de aztán mindjobban bebizonyosodott, hogy megszökött a katonaságtól. A szökevény huszár 23 éves, szűri születésű és illetőségű s mióta csak besorozták huszárnak, soha sem volt megelégedve a gyöngyével. Nem is képezte ambícióját, hogy a reglamát elsajátítsa s bizony többet ült az egyesben, mint volt szabadságban. Azt is beszélték róla a kenyerespajtások, hogy Szűrben egy csinos leányt hagyott volna otthon, akit szeretett s akit el akart venni feleségül. De erre a leányra szörnyen féltékeny volt; mindig azt gondolta, hogy az megcsajja és e miatt vesztette el aztán minden kedvét a katonaságtól is s lett olyanná, aki mivel sem törö-

dik s mindennel elégedetlen. A napokban aztán nem bírta tovább, hanem megesküött; magával vitte teljes katonai öltözetét és egy pisztolyt is. Hogy hová ment, merre vette az utját, azt senki sem tudja; mert otthon ki sem tud felőle semmit. Az eszredparancnokság most elrendelte a szökevény huszár körözését.

— **(Apró csirkefogók.)** Nemrég irtuk már egy alkalommal, hogy milyen gyakori eset az mostanában, hogy az inasgyerekek megszöknek mestereiktől s csavarogva bujkálnak a város külterületén, csak a külső utcákba és a kisebb korcsmákba merészkednek be, a hol aztán ha szerit ejthetik, lopnak is, a mit lehet. Mindig találkoznak a még talán romlatlan kedélyű szökevények náluk öregebb csavargókkal, akik aztán ráviszik őket a bűn útjára. Valóságos szervezett társaságot képeznek ezek az apró csirkefogók, akiket mostanában szigorú felügyelet alá vett a rendőség, mindazonáltal még nem bírta őket teljesen kinyomozni. Ma is egy ilyen áldozata állt a nagyobb és tapasztaltabb csavargóknak a rendőség előtt. Egy jó házból való fiú, a ki tegnapelőtt szökött meg a mesterétől s szegény édes anyjára szökésével úgy rájlesztett, hogy az már kétségbe volt esve miatta. A szökevény gyerek járt kint a buszterén; nézte a katonák fegyvergyakorlatait; a vasuti állomásról podgyászt segített hazavinni egy másik hozzá hasonló társának, éjjel pedig réten a hált és az eső elől a gödrökben keresett menedéket. Őt is közrevették már a tapasztaltabb csavargók és jó tanácsokkal látták el, hogy megint egygyel szaporítsák az apró csirkefogók bandáját. De a fiút hazahajtotta az éhség s megtörve tért vissza mesteréhez; a többi apró csirkefogókat pedig nyomozza a rendőség.

— **(Bubics Zsigmond)** kassai püspök hazafias intencióit a baranyamegyei közs. tantesület a legutóbb tartott gyűlésén érdemileg méltatta s jegyzőkönyvileg elismerést szavazott, mit a következő összegezésben sürgönyileg hozott tudomására a nagynevű püspöknek: „A baranyamegyei közs. tanítógyűlés közgyűléséből mély hódolattal köszönti Méltóságodat a magyarosítás körül kifejtett céldutatos, hazafias és nagyarányu működésért. Méltóságod honszerelme, a nemzeti szellemnek és nyelvnek hathatós terjesztése által egy szárnycsapással a nemzet legnagyobb főpapjai, a Pásmányok, a Széchenyiek és Szepessyek sorába emelkedett.“ A lelkes főpap ma erre Reberics Imre elnöknek következőleg válaszolt: „Lelkes üdvözléteért, melylyel engem igen megörvendestettek, fogadják hálás köszönetemet. A papság és a tanítók első sorban vannak hivatva arra, hogy szeretett hazánk ifjait és népét vallásos nemzeti irányban neveljék. Adjon Isten önöknek erőt, áldást eddigi busgalmuk folytatására. B u b i c s Zsigmond kassai püspök.“

— **(Tolnamegyeiek a kiállításon.)** A tolnamegyei községek azzal a kéréssel fordultak Széchenyi Sándor gróf tolnamegyei főispánhoz, hogy vitelné fel őket is a kiállításra, főképen a kiállítási faluba, melyben rendezett népnepűnepek egészen fellelkesítették a tolnamegyeieket. E kívánság értelmében a főispán személyesen járt kősbé a felrándulás kieszközlésében s már legközelebb Decs, Ócsény, Pilis és Nyék községek lakói őseredeti viseletükben és igen érdekes népszokásaikkal fognak bemutatkozni a kiállításon.

— **(Wlassich közoktatásminiszter)** a baranyamegyei tanító-testület által tiszteletbeli taggá történt megválasztását hírül adó üdvözlő sürgönyre következőleg válaszolt: „Reberics Imre tanítótestületi elnök urnak Pécs. Tiszteletbeli taggá történt megválasztásomért őszinte köszönetet mondok és szívélyesen üdvözlöm. Wlassich.“

— **(Katonák kiképzése tüzoltókká.)** Az önkéntes tüzoltó-egyesület — a tüzoltás eszméjének és az abban való gyakorlottság és jártasságnak minél szélesebb körben való terjesztése céljából — elhatározta, hogy a helybeli katonaság közül azt a legénységet, kik a folyó évben katonaszkodásukat kitöltvén, hasabocsájtatnak, megismerteti a tüzoltás rendszerével. E célból megkereste a helybeli állomásparancsnokságot s a szép eszme ott is helyeslére találván, a parancsnokság összesen 226 embert jelelt ki az oktatásra. Az első gyakorlatot tegnap és tegnapelőtt tartották a mázsházánál, sok érdeklődő néző jelenlétében s igen szép eredménnyel, mert a fegyelemhez szokott katonákkal igen könnyű a bánásmód. Egyelőre a 44 ik gyalogrezd 10. és 11 ik századaiból való legénységgel folynak a gyakorlatok s azok, kik városokban illetőségűek s szükségük van esetleges tüznél a mászásban való gyakorlottságra is, mázsgyakorlatokat végeznek; a falvakba való legénységet pedig a fecakendő és vizkezeléssel ismertetik meg derék tüzoltóink, akik ez újabb szereplésükkel is bebizonyítják, hogy egyletük szép és magasztos hivatásának mindenben megfelel.

— **(A „Tamási vidéki róm. kath. néptanító egylet.”)** hogy honaszeretetének nyilvánosan is tanujelét adhassa, 1896. évi május hó 26 án d. e. 9 órakor Tamásiban, a kaszinó nagytermében hasánk ezeréves fennállásának ünneplésére diaszgyűlést tart. Tárgysorozat a következő: 1.) 9 órakor hálaadó istentisztelet. 2.) Az egyesületi zászló ünnepélyes felszentelése. 3.) Elnöki megnyitó beszéd. 4.) „Isten áldd meg a magyart“, énekliz az egyleti énekkar. 5.) Magyarok ezeréves életéről, elöadja Kindl Vilmos. 6.) „Millenium“ méltatása, elöadja Kiss István. 7. Záróbeszéd, tartja az egyleti elnök Streicher Péter. 9.) Hazádnak rendületlenül, énekliz az egyleti énekkar. Gyűlés után társas ebéd a kaszinó éttermében.

— **(Rászédte.)** Schill Anna, bábarci születésű cselédleány valami hat éven Pécsen szolgált, a hol meglehetősen elsajátította a főzés szükséges ismereteit. Jelenleg azonban szegény testvérénél van Babarcon, minthogy hely nélkül szűkölködik. Nem régen bizonyos, magát nádasdi születésűnek nevező egyén állit be hozzá, s közvetítését ajánlta fel neki arra nézve, hogy Nádasdon az új (!) püspök nál mint szakácsné alkalmazást nyerhet, havi 30 frt díjazással. Schill Anna annyira megörült az ajánlatnak, hogy örömeiben, szegénysége dacára, gazdagon megvendégelte a szives közvetítőt, sőt még jó éjjeli szállást is adott neki. Szegény Schill Anna csak a közvetítő távozása után vette észre, hogy rá van szedve, mert az új püspök még most sem hívta meg. A közvetítőnek fellépett spéci pedig bizonyára márkába nevetett s most máshol próbál szerencsét.

— **(Sikkasztó díjnok.)** Krisztovits Mihály, mohácsi városi díjnok, megúván a Sanyaró Vendélek nyomorúságos élet módját, elhatározta, hogy megvált a díjnoki székttől s más hazában keres magának könnyebb megélhetési módot. Hát ez eddig mind szép lett volna, a mibe senki sem szólt volna bele, de az az egy bibi támadt ekkor a dologban, hogy Krisztovitsnak nem volt pénze, a miből új életet kezdhetett volna. Már pedig pénz nélkül nehéz boldogulni a mai világban s jobb inkább még Sanyaró Vendélek is megmaradni, sem hogy pénz nélkül indulni neki a világnak. Ugy látszik, Krisztovits se gondolt volna akkor az új és jobb életre, ha ezt a körülményt figyelmen kívül kellett volna hagynia. De nagyon is figyelembe vette s mert pénze nem volt, szerzett magának, elsikkasztván a keze alá befolyt hivatalos pénzeket. Ilyképen pénzre tévén szert, egy szép napon csakugyan üresen hagyta, minden bucsuzó nélkül, díjnoki

székét és megszökött Mohácsról. Mikor a sikkasztásra a hivatalban rájöttek, már hiába keresték, nem tudták a városban megtalálni. Miután a rendőri nyomozás sikerre nem vezetett, most a mohácsi járásbírószék országosan elrendelte a sikkasztó díjnok közzétételét, a kit keresnek is, de nem azért hogy visszavigyék a gyűlölt díjnoki székbe, hanem hogy átadják a bíróságnak.

— **(A kir. ítélőtábla gyűlése.)** A pécsi kir. ítélőtábla bírói kara egyik legrokonszenvesebb tagját vesztette el; Kissfaludy Imre kir. táblai bíró ma reggel 4 órakor hosszas szenvedés után élte 58-ik évében jobblétre szenderült. Az elhunyt már Baranyamegye volt törvényeszkénél ülnöki tisztet viselt, majd a kir. bíróságok szervezésekor 1872-ben a pécsi kir. törvényeszkék bírájává nevezte ki a király. E minőségben működött 1888. év április haváig s nemcsak a jogászvilág tiszteletét vívta ki magának alapos jogi készütséggel, de a nagyközönség rokonszenvét is a legnagyobb mértékben sikerült kinyernie előzőkeny modorával s ritka becsületességével. 1888. év április havában a budapesti kir. ítélőtáblában lett berendelve kiegészítő bírónak, s ugyanas évi október hó 2 án rendes táblai bírónak neveztetett ki a budapesti kir. táblához, a honnét a kir. táblák decentralizációja alkalmával, 1891. év tavaszán mint a pécsi kir. tábla ítélőbírája került vissza körünkbe s tevékeny része volt abban a csaknem emberfeletti munkában, a melyet a budapesti restanciákkal megterhelt új kir. táblák, még a kezdet nehézségeivel is küzdve, kifejtettek. Ez a megerőltetett nagy szellemi munka azonban nagy mértékben járult hozzá testi szervezetének megromlásához; lassan emésztő, de szenvedésteljes, gyógyíthatlan kór pusztította már régtől fogva az egykor életvidor férfiu áltének gyökerét, míg végre ma reggel a könnyű halál megszabadította szenvedéseitől. A boldogultnak hült tetemeit folyó hó 24-én, pünkösd vasárnap fogják délután 5 órakor a János-utca 12. sz. gyászszobából a budaikülvárosi temetőben eltemetni; az engesztelő szent-miscáldozat pedig május hó 27 én d. e. 9 órakor fog a belvárosi plebánia-templomban az Urnak bemutatni. — **Áldás emlékére!**

— **(Az italmérési engedélyek)** ügyében széles körököt érdeklő fontos határozatot hozott közelebről a pénzügyminiszter. Tapasztalván ugyanis, hogy egyes pénzügyigazgatóságok az italmérési engedélyeket oly esetekben is időhöz, legtöbbszörre a biztosítási időszak tartamához kötve állitják ki, a midőn ennek a törvény szerint egyáltalán nem lehet helye, szigorúan meghagyta, hogy italmérési engedélyek kiadása körül mindig a törvény rendelkezéséhez tartsák magukat a pénzügyigazgatóságok s ehhez képest az engedélyeket, ha kimérésre szólnak rendezés nélkül kivétel nélkül határozatlan időre állitják ki és a kimérési engedélyeket csak akkor kössék időhöz, ha az itál és italmérési adók beszedési jogának bérlőjét a törvény alapján megillető italmérési engedélyekről van szó, vagy ha ezt különleges viszonyok tessik szükségessé, pl. a nagyobb építkezésekhez a munkások ellátása céljából, vagy a községeknek a tulajdonukban levő korcsmáépületekre adandó engedélyeknél. Együttal azt is elrendelte a miniszter, hogy minden oly esetben, midőn törvényes ok nélkül határozott időhöz kötve adtak a kimérésre engedé-

lyeket, vagy pedig törvény ellenére időhöz kötötték a kismértékben való elárusításra szóló engedélyeket, hivatalból intézkedjenek a pénzügyigazgatóságok az új engedélyeknek az engedélyes minden megterhelhetés nélkül határozatlan időre való átválttatása iránt.

— **(Lopás részletében.)** Az alsóbalohány utca egyik házába ma délelőtt egy barátságos idegen lépett be. Az ajtó nyitva volt, de a barátságos idegen nem talált senkit az udvaron. Hát tovább ment s belépett a konyhába, minthogy ott sem talált senkit, hát üdvözölte a megjelenésének néma tanuit, egy négy személyre való alpacca ezüst evőkészletet s mikor kibeszélgette magát velük, a néma tanukkal karöltve távozott s a lakók csak délelben konstataáltak, hogy nincs meg az evőkészlet, hogy lába kelt. De persze, hogy ki volt a tolvaj, azt senki sem sejtzi; csak tudnak, hogy valami csavargó követte el a lépést, a ki mostanában azon a vidéken naposként csinál valami kis meglepetést a lakóknak. A barátságos idegen sorra járja a házakat s a hol meglátják ott kérdésesködik valami soha nem hallott családról, a hol pedig észrevétel nélkül tud bejutni, onnan mindig elcsen valamit. Persze a károsok csak órák, sőt napok múlva vessik észre, hogy meglopattak s akkor már a legtöbbszörre későn van, mert a barátságos idegen egy-egy lépési részlet elkövetése után titkos magányba vonul vissza, honnan nem jön elő, míg veszélyt érez. Most ezt a titkos magányt kutatja a rendőrség.

— **(Próbászántás.)** Folyó hó 26-án (kedden) délután 5 órakor a városi szőlőtelepen (szigetiváros) az Ott-féle szabadalmazott szőlő kapáló ekével próbászántás tartatik, melyre az érdeklődők szivesen látatnak. Az Ott-féle szab. szőlőkapáló eka kukorica-kapálásra is igen alkalmas s ez a próbászántás bizonyára érdekelni fogja gazdaközönségünket, mikor a célszerű, könnyen kezelhető és igen hasznos új ekét bemutatják s azzal bárki is végezhet a próba alkalmával szántást, hogy hasznosságáról, könnyű kezeléséről és praktikus voltáról meggyőződjenek.

— **(Műkedvelői szinelődás.)** A „pécsi munkásképző-egylet“ június hó 4 én (Ürnapiján) az egylet kerthelyiségében (Gyár utca 7. sz.) külön je célra épült szinpadján műkedvelői előadást rendez. Kezdeté este pont 8 órakor. Belépti díj: az első két sor 1 korona, a többi sor előre váltva 30 kr., a pénztárnál 40 kr. Jegyek előre válthatók: Lauber Mihály ur cipész üzletében (Kossuth utca 1. sz. Pucher-féle ház), Meiszner Lajos ur fodrász üzletében és az egyleti helyiségben (Gyár-utca 7. sz.) Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély vasárnap, azaz 7 én tartatik meg. Szinre kerül: A Falu roszsza. Népszinmű 3 felvonásban. Irta: Tóth Ede. — Rendezi: Decsy Antal. Személyek: Feledi Gáspár falusi földmivelő Prunsuer Ernő, Lajos és Boriska gyermekei Brüstl Lajos, Halászek Anna k. a., Bárti Tercsi árva, Feledi Gáspár gyám-sága alatt Flamm Ida k. a., Göndör Sándor szolgálégény Hayden István, Finum Rózi, menyecske Flamm Etel k. a., Csapó, gazdember Deutsch Lajos, Csapóné Flamm Anna k. a., Sulyokné Horváth Róza k. a. Tarisznyásné Tingler Erzsébet k. a., Egy öreg paraszt Windischmann János, Megyei csend-biztos Wiszt Péter, Kónya, kántortanító Halászek János, Gonosz Pista, bakter Decsy Antal, Gonoszné Pozsgay Mariska k. a., Cse-rebogár Jóska, szőlőpásztor Gaál József, Cene, cigányprimás * * * Ádus, vén cimbalmos Leiternann Ferenc, Klarinétos Greics István, Makkhetes, korcsmáros Petrovics Dezső, Jóska béres Hotter Pál. Ügyelő: Bordofszky Tamás. — Sugó: Lőrinc.

— **(A bojtárgyerek titka.)** Brand József hosszuhetényi lakosnál szolgált, mint bojtárgyerek, a kis tizenégy éves Borki Márton, egy árva fiu, kinek apja

régen eltűnt a vidékről s egyszer utána ment az anyja is. A kis Mártont úgy nevelték fel a jószívű emberek, s legutoljára Branda Józaefnél bojtárkodással szolgálta meg mindennapi ételmét és ruházatát. A kis gyerek hallgatag, csendes fiú volt és a gazda két tehenének őrzése volt rábízva. Pár héttel ezelőtt olyan különös változás volt a fiún észrevehető, többet kérdezősködött, mint máskor, a szülei felől, hogy hová lettek azok. A napokban egyszer azzal lepte meg a gazdáját, hogy ő ha legény lesz, elmegy és felkeresi a szüleit; különösen az édesanyját, akit igen szeretett volna látni. Tegnapelőtt aztán az történt, hogy a két tehen este maga jött hasa a mezőről; a bojtárgyerek nem volt velük. Mentek keresni is, de nem találtak sehhol. És azóta a kis Borki Mártonnak nyomaveszett. Most a szolgabírótság körzetségi, mert nem lehetetlen, hogy a fiút valami csavargó népség elcsalta magával, azt mondván neki, hogy szüleihez vezet. Az eltűnt bojtárgyerek csinos, rokonszenves arcú és igen ügyes gyerek volt, a kit ki tudja, mire akarnak felhasználni azok, a kik elszöktették magukkal.

— (Nem sikerült pótvásár.)

Dombováron tegnap megtartott pótvásárról levelezünk a következőket írja: A pótvásár — mint a pótvásár rendszeren — jó formán semmit sem ért. A kereskedőket — más vásárokhöz arányítva — nagyon gyéren lehetett látni, de vevő sem volt annyi, mint a mennyi máskor szokott lenni. Pedig azt hinné az ember, hogy mivel pünkösöd előtt pár nappal van a vásár, nagy lesz a kereslet, mivel a nagy ünnepekre rendszeren „ujba” szoktak öltözni, ellenkezőleg, éppen azért, mivel pár nappal van csak az ünnepek előtt vásár, nincs szükségük sem a menyecskéknek, sem a lányoknak már semmire. Mert aki „ujba”

akart öltözni az ünnepekre, az már megvette a „hozzávalót.” Elkészenék vele, ha még csak most vennék meg azt, mondta egy dombovári kackias menyecske, arra a kérdésre, hogy: „milyen ruhát vesz Pünkösdre?” És igaza volt. Ugy látszik, erre nem gondoltak kereskedőink, a mikor a pótvásár engedélyezését kérelmezték a kereskedelmi minisztertől. Lovak és szarvasmarhákban a kínlat csekély volt, pedig kereslet volt meglehetősen; mit természetesen találunk, mert tavasz van és tavasszal mindenkinek szüksége van az állatokra, meg ilyenkor mindenütt talál ételmet, nem mint télen, csak a készlet kellett megetetni. Felhajtattak: 204 ló, 345 szarvasmarha, beleértve borjúkat is. Ebből el lett adva 148 ló és 216 szarvasmarha.

Lapunk legközelebbi száma, a pünkösdi ünnepek miatt, kedden este jelenik meg.

Törvénytörvények.

§ Egy második Köteles Mihály. Tegnap este egynegyed nyolc órakor azzal ért véget ez az érdekes végtárgyalás, hogy a kir. törvénytörvények azt határozta, miszerint a végtárgyalás folytatását elnapolja. Történt pedig ez a határozat azon okból, mert a végtárgyalás során olyan egyénekre történt hivatkozás, kik ki sem lettek az alapperben hallgatva, kiknek vallomása pedig esetleg döntő körülményeket világosíthat meg.

Ilyen döntő ténykörülmény első sorban az, hogy szenvedett-e bántalmazást a csendőrségnél Csek János?

Hissen ő egyedül ezzel okolja meg, hogy az emberölést magára vállalta. Vallomása szerint mikor elfogták s lábán megpillantották Kormos Imre csizmáit, azokat levették vele s összekötözvén a kezeit, két köpönyeget ráakasztottak s úgy hajtották a vargái bíróságához. Az uton ütötték, verték, a földön meghágdoták, követelvén tőle, hogy mondja meg, mit tett Kormos Imrével. Ő nem vallott semmit, nem vállalt semmit. Aztán a bíró, Balogh György házától — a hol alig tudott már állni — kihajtották az erdőbe; ott voltak Rab János, Cakó György, Dobszay István, Kovács Pál és Rab István. Ezek kutatták össze az erdőt csak úgy találomra, mert Csek János nem tudván a helyet, a hová Kormost Horváth József elföldelte, nem is mutathatta meg. Rab János vette észre a víztől kimosott ruhaharngyokat s ő kiáltotta a csendőröknek, hogy megvan a hulla. Odavittek ekkor Cseket is, a kitől — Miklós csendőrmester vallja ezt — mikor kérdezték, mért nem mondta meg, hogy itt van a holttest, állítólag így válaszolt Csek János:

— Nem akartam még egyszer látni!

Azután újra visszakísérték a csendőrlaktanyába, mert már ekkor ott a sirnál beismerte, hogy ő volt a tettes.

Érdekes jelenet volt a végtárgyaláson, mikor dr. Nagy Géza kir. alügyész ünnepelesen felhívta Miklós Péter csendőrmestert, hogy teljes felelőssége tudatában merje állítani, hogy Cseket nem bántalmazta s megmarad-e abbéli állítása mellett, hogy ott a hulla előtt beismerte a tettet, illetve

gunknak alapja, a hitet, reményt és szeretetet. Szüksége volt e hármassal az emberiségnek mindenkor; szüksége a jólét és béke, a szenvedés és adás harcok idejében; szüksége, midőn még bölcsőjében ringott, szüksége, midőn már tagjai egymás ellen küzdöttek, s vér árán szereztek maguknak boldogságot. De a kiontott vér az égre kiáltott boszuért, s ezért nem nyughat az emberiség, ezért kell folytonos csatában állnia önmagával. Hová lenne, ha nem bátoritana a hit, remény és szeretet? Mi érte volna tagjait: az egyes embert, a családot, a törzseket és nemzeteiket, ha nem vezette volna őket veszélyes örvényükön e három erény; vajjon uralkodnák-e most is a Kárpátok hazájában Árpád népe, a magyar? Nemzetünk minden tagjának kebelét ez égi adományok páncélosták fel a sors csapásai ellen; ezek vezérelték mindenkor utain, akár zsarnokai ellenében támadt fel, akár az idegen befolyásnak szegült ellen, akár a mongol és török fegyverekkel mérte össze fegyverét.

Ha mindenkor segítették őket e jó nemtők, csak most hagynák el hűtelenül? Most aludnák ki a hazafias keblekből ez égi szövétnek, melynek fénye bevilágít a késő multba és jótékony fényt vet a reménnyel teljes jövő felé? Nem, az nem lehet; a magyarok Istene nem feledkezett meg még teljesen fiairól, nem a járomról, melyet viselnek gyalázatuk jeléül, nem a vérről, melylyel az igazságos Birót kiengesztelni, bilincseiket pedig széttörni akarták, nem a sebekről, melyek sajnó fájdalommal meg-megujulnak a sanyargatott nemzet testén. — Ily hangok emelkedtek a természet ujjáébredésének napjaiban, 1707. tavaszán a magyarság körében. Így

De, hajh, éppen ezért hívja fel maga ellen a bosszút, mely a hűség e rajongóját végre el is éri, s megbünteti vakmerőségeért, melylyel megtagadta a hont, megtagadta az embert, s egyedül a ragaszkodás kötelességének szent törvényét fogadta el, életét annak életéhez kapcsolva, sorsát annak sorsához fűzve, kit az ifjúkor ábrándos éveiben ismert meg, s kinek nagy lelkét csak csodálni, nemes szívét csak szeretni, rendületlen akaraterejét csak tisztelni tanulta. Bűnhődése nagy; de ő türelemmel viseli el, s éppen ily módon teszi magát érdemessé a koronára. A koronán, midőn már a szívnek új tavasza nincs, midőn már a test a sir felé görnyed, midőn már a magány elviselhetetlenné válik, midőn a mult dicső emlékein, s a jelen édes körében óhajt megpihenni az agg harcos, e korban, mondom, egyedül, elhagyatva áll! A bálványozott társ eltávozott mellőle rég egy jobb, egy boldogabb hazába, és előtte földi hazája nem nyitja meg kapuit, s nem tárja senki feléje karjait, hogy keblére ölelje a megtörtet, s felfogja a leroskadót, elreassa, s porsát a honi föld szent mélyébe rejtse. És ajakán még sem kél panasz, sem kétségbeesett káromlás és átok; ismeri bűnét, érzi bűnhődését, s türelemmel hajol meg sorsa előtt. Nem vigasztalja senki, csak emlékei; nem önt keblébe semmi már erőt, csak övéinek virágos sirhalmi, mert sejti, hogy az agg vándor nemeokára megnyugodhatik, s leszállhat oda, hol örök béke s nyugalom honol; nincsen agg keblének más reménye, csak az, mi a földön tuli hasából árasztja szét fényét, s felemeli a jámbort a csillagok honába. Nézzétek őt, a hűség szent martyrját, elhaló ajkán a könyörögve esdeklő ima lágy szavaival, és fűrtjei

arra a kérdésre, hogy mért nem mondta meg, hol van Kormos eltemetve, azt felelte, hogy „mert nem akartam még egyszer látni.” Tanu ekkor még megmaradt állításai mellett, de mikor a törvényszék meghiteltetését elrendelte vallomására — mégis kivételével Csek esetleges bántalmaztatásának elnök felhívására ekkor már kijelentette, hogy nem emlékszik, mit beszélt a sirnál Csek s csak arra kész megesküdni, hogy előtte beismerte a tettet.

E rendkívüli fontos hullafeltalálási jelenetre vonatkozó vallomások kivétele az ott jelen volt, de soha ki nem hallgatott emberektől már ekkor szükségesnek látszott; nem kevésbé Somogyi János és Hiermann Károly csendőrök kihallgatása is, a kik Csek Jánost szintén felügyeletük alatt tartották, de főképen Lauron János, jelenleg a soproni fegyházban levő fegyenc kihallgatása, mivel egy cellába volt bezárva Csek János s a ki látta, hogy mennyire össze volt verve a csendőröktől.

Nem kevésbé döntő az a körülmény is, hogy a hulla fején talált három sérülést egy ember, egyugyanazon helysetből okozhatta-e? Az alapperben abban voltak egybehangsók az orvosi szakvélemények, hogy a sérüléseket két egyén okozta s most Jellasich István törvényszéki orvos véleménye szerint a bal koponyán egymással párhuzamosan haladó három vágást egy kéz is okozhatta, egyugyanazon helysetből.

Mind ezek a vitás körülmények arra indították Varga Nagy István elnöklő bírót, hogy felvesse a kérdést, miszerint ezeket tekintetbe véve, kívánja-e a vádhatóság az újabb tárgyi adatok beszerzése végett a tárgyalás folytatásának elnapolását?

Nagy Géza dr., kir. alügyész erős érveléssel nyugvó beszédben okolta meg, hogy az elnapolást, illetve pótvizsgálat elrendelését nem látja szükségesnek, s bár ehhez a véleményhez a védők is hozzájárultak, a kir. törvényszék hosszabb tanácskozás után mégis azt a határozatot hozta, hogy a végtárgyalás folytatását elnapolja és elrendeli a pótvizsgálatot az újabb adatok beszerzése végett. Az összes iratokat felterjesztik az igazságügyi orvosi tanácshoz, a vitás sérülések elbírálása végett s itt kiemelve az ügy fontosságát és sürgősségét, a lehető leggyorsabb elintézését kér, — a központi vizsgáló bírót pedig, az iratok kapcsolása nélkül, felhívja az újabb tanúk kihallgatása iránt.

Igaz ugyan, hogy ily rendkívüli esetben, mikor ártatlanul szenvedő elítéltről van szó, minden perc drága már, de nekünk is az a véleményünk, hogy ez az elnapolás — ha pár hónappal hátrább veti is Csek János ügyének tisztázását — mégis helyes intézkedés volt, mert valóban, a végtárgyalás során kihallgatott tanúk vallomása oly ellentétes, ingadozó és bizony Cseknek épen nem a javára szolgáló volt, hogy dacára Horváth József beismerő vallomása teljesen korrekt és biztos voltának, mégis kétségben hagyta, nem igazította a biztos tudás vagy helyes megítélés útjára a komolyan mérlegelőt sem. S nagyon meglehet, hogy ha a pótvizsgálatot a törvényszék el nem rendeli, elrendelték volna azt a felsőbb bíróságok, a mi még nagyobb hátrány lett volna az ügy sürgős lebonyolítására.

Addigra pedig Csek Jánost szépen visszavisszik Sopronba, Horváth Józsefet meg Illavára, a honnan majd csak az új végtárgyalásra kerülnek le ismét.

TÁVIRATOK.

— **A hercegprimás beteg.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vaszary Kolos hercegprimás tegnap Bécsbe indulása előtt rosszul lett és azóta a szobát őrzi.

— **Torontálistvábok a kiállításán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A torontáli svábok ma tisztelegtek Schmidt igazgatónál, megköszönve a szíves vendéglátást. Utána három nemzeti táncot ellejtettek. Velük volt Csekonits Endre gróf is. Schmidt igazgató megvendégelte őket és azután elutaztak.

— **Rekvium Károly Lajos főhercegért.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Károly Lajos főhercegért a helyőrségi templomban ma nagy rekviumot tartottak; Bécsben szintén ma délelőtt ment végbe nagy gyászpompával a király és az összes főhercegek jelenlétében. Gruscha biboros celebrált.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. kir. vára 1896. évi május 23. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza 6.40—6.60; kétszeres 5.20—5.40; rozs 5.10—5.20; árpa 4.20—4.80; zab 5.60—5.70; búzáköny 3.80—4.; kukorica 4.—4.20; szén 1.30—1.50; szalma 80 —.

Kínalat közép, mintegy 270 gabona-kocsi volt a piacon.

körül a dicsőítő sugárral, s boruljatok előtte térdre, s ha tiszteltétek mint szentet, keljete fel és tapsoljatok!

Ne háborítsák nyugalmodat a késő kor unokájának gyenge szavai, óh távol sir porladó lakója! Jőjj el a zugva morajló tenger örökzöld mártjáról szellemalakoddal, hogy lefesthesselek hűen, igazán, hogy rajzolhassam benned azt, ki voltál, feltüntetve kebled rejtelmes szentélyének titkait, a hűséget, mely életedre oly mindenható befolyással volt, a szeretetet, melylyel örökre lebilincselted magad szived héroszához, a reményt, mely soha ki nem alvó fényvel világolt utaidon, és a fentartó hitet, mely örök életet biztosít számodra az örök hazában.

I.

SZOMORÚ VIGALOM.

„Mily szép dolog, hogy az ember nem tudja a jövőjét.”

Mikes.

Az öreg föld fölébredt halotti álmából, s levette gyászos köntösét, a remény színébe öltözött, hirdetve a mindenségnek: feltámadunk! A puszta újra megnépesült, a mezőn ismét sűrűg a munkások csapatja, a fájo némaságot édes zajongás váltotta fel; minden újra ébredt, intve a már-már kételkedőt: higyj! Az ősz leheletére éküket vesztett fák nem állnak többé lombtalanul; a letarolt mezőn új virág zöldül, új rózsák nyílnak; a medrében csörgő patakocskák nincs többé lebilincselve jégbörtönében, s habjainak zsongó hangja így buzdít: remélj! A föld állatjai elhagyják rejtekeiket, s mindegyik élvezi az áldott szabadságot és a Gondviselés kegyességét; megérkeznek a golyák, fecskék a távol vidékekről, melyeknek édeni szépsége mellett nem feledkezhetnek el hazájokról sem; e kis szárnyaok, „Isten kömvészei“, felkeresik régi fészkeiket, kitatarozzák azt, s szülői gondoskodással teszik puhává, meleggé kicsinyeik számára, s a csodálkozóknak csicseregve szólnak: szeressetek! Ime így jelképezi a természet feltámadása szívünk szent hármasságát, mely boldogsá-

NYILT-TÉR +)

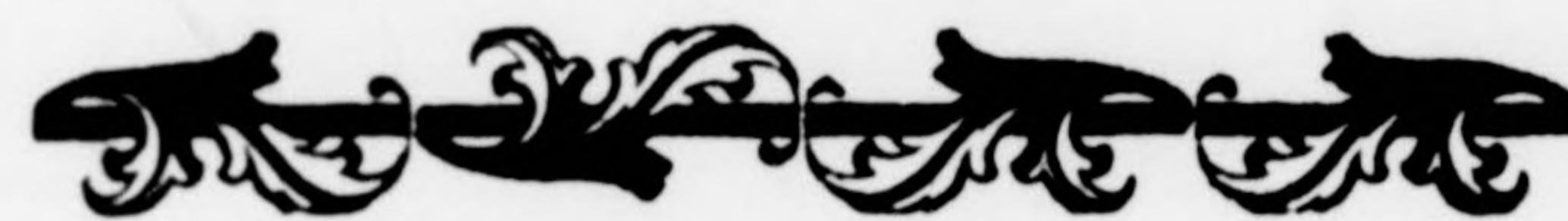
Ezennel a n. t. közönség szives tudomására adatik, hogy a

**Pintér-féle
Ferencz József
fürdőben**

(siklósi-országut 38. szám)
junius hó 1-től naponta dél-
után fél 6-tól 7 óráig urak
részére,

zuhany-fürdők

állanak rendelkezésre.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JOZSEF
kiadó.

**1896. évi
Frisztöltésű természetes ásvány- és
gyógyvizek raktára.**

Eizer János

flázer, csemege, tea és borkereskedésből
Pécsett, a királyi tábla épületében.

Ágnes forrás
Appolináris forrás
Bilini savanyuviz
Carlsbadi viz, örvény, malom és vár
Carlsbadi örvény só
Csizi iblany viz és
büzény-forrás
Czigelkai iblany viz
Eger franzensbadi
viz, Ferencz rét
forrás
Emsi, Kraenehen-
ből
Emsi, Victoria forrás
Giesshüblí savanyu-
viz
Gleichenbergi Con-
stantin
Gleichenbergi Em-
ma forrás
Halli iblanyviz
Ivándai keserűviz
Klauseni aczél forrás
Kronfordi
Kreuznachi fürdő só.

kóczy, Erzsébet,
Stefánia, Hunyady,
Vic.
Lipiki iblany-forrás
Levico
Gubes forrás
Margit gyógy-forrás
Marienbadi kereszt-
kúti
Parádi kénviz
Preblau savanyuviz
Pyrmonti aczél-for-
rás
Roncegno
Radeini savanyuviz
Regedei
Rohitschi savanyuviz
(Templom- és Mária
forrás)
Salvator forrás
Schwalbachi aczél és
borviz
Seltersi viz
Original Selters
Suliguli savanyuviz
Szolvay savanyuviz
Szulini savanyuviz
Verra forrás
Vichy, hauted.

Keserűvizek.

Ferencz József Rá-

Helyi megrendelések házhoz szállítatnak.
Vidéki megrendelések pontosan és
gyorsan eszköszöltetnek.

**Magyar és francia pezsgők
egy magyar és francia Cog-
nakok raktára**

és Bárvárt-féle sósorszesz főraktára.

Mily elkérülhetlenül szükséges

a szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis
a permetezett szőlők nem mentek tönkre.
Ennek elérhetőseire legjobbnak bizonyult

Mayfarth Ph. és társa

szabadalmazott

önműködő
'Syphonia'

szőlővessző

növénypermetezője

mely az oldatot szivattyuzás nélkül
önműködően a növényekre permetezi.
Ezen permetezőkből már sok ezer van hasz-
nálatban és számos dícsérő bizonyít-
vány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb
rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár borsaj-
tók és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs, II/1. Taborstrasse 76 sz.

Árjegyzékek és számos ellenmő levél ingyen. — Kép-
viselők és ismételődek kívánatosak

Fontos minden kocsis-tulajdonosra!

I. bécs-ujhelyi gyanta- és terpentínolaj-finomító
vállalat, kátrány-termékek és aszradék-árak gyára

Furtenbach Ferenc
Bécs-Ujhelyen.

Bejegyzett

védjegy,

Eddig utol nem ért kenő-képeség.

**Új különleges tengely-kenőcs
olaj- és félolaj-tengelyek részére.**

Fagyás, a tengely áttűzése és le-
folyás kizárva.

**Nélkülözhetetlen kijárt tengelyek
számára.**

Előnyös nyílt teherkocsi-tengelyekre
nézve is. — Bármilyen kenő-készülékű is alkalmaz-
ható.

**Vegyileg megvizsgálva! Gyakorlatilag ki-
próbálva!**

Savmentes. Vizmentes. Gyantamentes.

Szétkü des csak eredeti 5 kilós bádog-debozokban
Egy doboz ára:

Ausztria-Magyarországban bérmentve
minden postaáll-másra 2 frt 50 kr.
Bosznia-Hercegovinába bérmentve
minden postaállomásra 2 frt 75 kr.
Külföld részére Bécs-Ujhelyről 2 frt 25 kr.

Jó és olcsó

asztali borok

palacsokban

Ludwig Károly

pinczejéből kaphatók:

özv. Reeh Vilmosné urnó,
Molnár János ur
fűszerkereskedéseiben

és

király-utca 39. szám,
siklósi-utca 12. szám
alatti bor elárusító helyiségekben.

Szép és egyen-
letes kerti pázsit
csak kaszáló gép
segélyével tart-
ható fenn.

A legjobb
szerkezetű
Kaszáló
gépek

német gyártmány, jutányos
áron kaphatók

Nowotarski A. és fia

kertészetében Pécsett, a hol
azok alkalmazási módja bár-
mikor is bemutatattik.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában nagy
sikertel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sómor, kősz és elő-
kútegek, ugyancsán orr-rezeség, ótvár, fagylag, láb-
izsádia, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle
kátrányszappan tartalmazza a fa-kátrányt 40
%, és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló
kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csalá-
sok elkezdése végett határozottan Berger-féle
kátrányszappan megrendelése a az ismert védjegyre való figyelme-
stetés kériatik. Idült bőrbetegségekben sikertel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
Amely esetben ezek jobbnak találhatnak, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérendő; miután a külföldi utazatok hatá-
társaságok bizonyítanak. A gyengébb kátrányszappan az
arobér tisztátalanságai

eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen fellá-
mulástalan bőrtisztító menő és fürdőszappan mindennapi
használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

20% glicerín tartalommal és szom illata.
Amely minden fajnak használatul alkalmas egyúttal 25 kr.
A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők:
Benzoe-szappan a bőr szomítására, borax-szappan pattanások
ellen, carbol-szappan a bőr szomítására himlőhelyeken és mint fertő-
tlenítő szappan, Ichthyol-szappan rheuma és arcvörösség ellen,
szepiló-szappan igen hatékony, Tannin-szappan lábizsádn és
halkihullás ellen; fog-szappan a legjobb fogtisztító szer. A többi
Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a rópiratokra. Csak
Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástan-
tanítások vannak. Gyár és ártár: G. Hell & Comp. Troppan.
Érdemesjellel kitétele a szomszédai gyógyszerüzletekben Bécsben 1893.

Kapható: minden pécsi és
magyarországi gyógyszerár-
ban.

Egyedüli legjobb mosóeszköz a jelenkorban az ujonnan föltalált [cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott]

Mosó gép

finomra csiszolt karrarai márványból, Hlavacsek szabadalma, minden eddig létező hasonnemű készítményt felülmulva, mely a márvány keménysége és szilárdsága következtében elpusztíthatatlan, folyton sima és tiszta marad, a miért is kifogástalanul, gyorsan és hófehéren lehet rajta mosni, megkiméli a ruhát, megtakarítja a szappant és az időt, így astán minden létező mosógépet felülmul. E mellett a szab. márvány mosógépek szerföltött jutányosak. Az árak a következők:

- I. nagyság 25 × 30 cm. 2 frt 50 kr.
- II. " 30 × 35 " 3 frt 50 kr.
- III. " 35 × 40 " 4 frt 50 kr.

Kaphatók a pénz előleges beküldése, vagy utánvétel mellett egyenesen és egyedül a feltalálónál

A cs. és kir. kizár. szabad.

Hlavacsek-féle vállalatnál

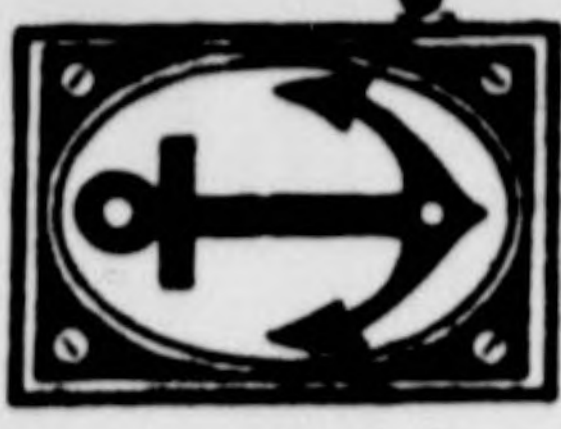
Strakonitz-ban (Csehország.)

Ismételadó kereskedők megfelelő százalékban részesülnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen híres hárisser ellentáll az idő megpróbálásnak, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzöléseket alkalmazták kőszvényes, eszünál, tagzagatánál és meghűtésekkel és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igaz népszerű hárisser, melynek egy hártartásban nem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban májdom minden gyógyszerárban készletben van: főraktár: Török közepi gyógyszereszdő Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá kell lenni, mert több kisebbbértár utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjeggyel nékül mint nem valódi utasítsa vissza. Richter f. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító, Rudolstadt (Thüringia).

Cs. és kir. szab.
Zentler-féle
férfi- és gyermekruha-
raktár Pécssett, király-
utca, Bazár épület, a
városházával szemben.
„Millenium-
öltönyök“
a legújabb és legdiva-
tosabb

Lodenposztóból
a legdusabb választék
ban, továbbá tavaszi
felöltők, felső kabá-
tok, haveloc, és öltö-
nyök a legfinomabb
angol és francia szö-
vetekből bámulatos ol-
csó árakon ajánl a

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. uri és gyermekruha-
raktár
Pécssett, Király-utca 1. sz., Bazárépület.
Figyelmeztetés! Ezen legújabb loden-
szövetek általános elismert tartósága
által azon kedvező helyzetbe vagyok,
hogy annak minősége valamint olcsó ára
folytán minden külföldi és fővárosi leg-
nagyobb hasonló cégekkel versenye-
zek!

Legjobb szer poloskák, balhák, házi bogarak, moly, a házi állatokon lévő élősdiek ellen stb.

Zacherlin

Kitünő hatásu. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt üveg, 2) a „Zacherl“ név.

Kapható Pécssett:	Pécs-Bányatelep:
Grünhuth és Hirschler
főraktár	Victualien Mag. der D.G.H.
Gebhardt István
Alt és Böhm	Bar.-Szabolcs:
Beicz Károly	Pollák Gábor
Burits Mátyás	Bonyhád:
Clement Antal	Ermel Adolf
Deutsch Lipót,	Traiber A. V.
Dobszay Antal	
Eizer János	Dombóvár:
Gyimothy Gyula	Kacs Kovics Jenő
Hapl Ede	Pauncz Adolf
Herdlein Lajos	Schneckenberger Rob.
Ho-lósy Adolf	Spitzer Imre
Klobucsár Mihály	Burger Ede
Köszl János	
Lang Herman fia	Német-Bóly:
Lehner János	Kann Lipót.
Markus S.	
Mautner Mór	Szigetvár:
Molnár János	Fried Dávid
Mitzky Mór	Oscodál Gusztáv
Póth Vilmos	Szalay József
Praintl Gyula	
Reeh Vilmos özv.	Bar.-Szt.-Lőrincz:
Reinfeld A.	Gebauer Tivadar
ifj. Rézbányai János	Engel Vilmos
Schäffer Andor	Szulok:
Simon János	Fried Zsigmond
Sipőcz István gyógy.	
Sperl Vilmos	Villányon:
Spitzer Jakab	Gyimothy Jákó.
Spitzer Sándor fia	Vörösmart:
Wallerstein R. utóda	Thury Dénes gyógyász.
Weber Ferencz	
Wertheimer Ch.	